

DEEL JE LEVEN

Beste gemeenteleden,
Nadat ik via Chris de uitnodiging had gekregen (waarvoor hartelijk dank) om een preek van de leek uit te spreken heb ik lang gearzeld hoe ik de oproep DEEL JE LEVEN het beste zou kunnen verwoorden Vanuit mijn leven in mijn dorp Holysloot of vanuit mijn leven met vele burgerinitiatiefnemers in Nederland. Uiteindelijk heb ik gepoogd beide levens met elkaar te verbinden om u te vertellen wat deze Bijbeltekst in mij oproept. .

De oproep van Christus is een onderdeel van de Bergrede. Jezus verzamelt zijn discipelen en volgelingen op een berg en vertelt in zijn zaligsprekingen hoe zij, maar ook wij en de wereld gelukkig kunnen worden:

Gelukkig wie nederig van hart zijn
Gelukkig de zachtmoedigen
Gelukkig de barmhartigen
Gelukkig zij die dorsten naar gerechtigheid
Gelukkig de vredestichters

Daarna volgt zijn oproep aan ons allen om het zout van de aarde te zijn en ons licht te laten schijnen en het niet onder de korenmaat te steken.

Wat betekent dat nu voor onze tegenwoordige tijd?
Zout heeft iedereen wel in huis, maar het krijgt pas betekenis als je het in de juiste (en dus vooral kleine) hoeveelheid toevoegt aan het eten. En licht heeft tegenwoordig ook iedereen, maar hij roept ons op dat licht zo laten schijnen dat het ook voor iedereen zichtbaar is en daadwerkelijk tot verlichting leidt. Tot barmhartigheid en gerechtigheid en tot een bijdrage aan vrede in de wereld

Deel je leven is dus een oproep om smaakmakers te zijn en Verlichters. Een oproep niet alleen aan zijn discipelen maar aan alle mensen, dus ook aan jou en mij .

Herman van Veen en Marco Borsato zijn smaakmakers die ons met hun teksten en liederen oproepen een signaal van bemoediging uit te dragen naar de vervolgd en om geloof en ras. En om ons hart en leven te delen met iedereen om je heen.

Maar zulke smaakmakers en verlichters zijn ook in onze eigen dorpsgemeenschap te vinden, als je daar oog voor hebt.

Zo is al jarenlang Jacob Honingh die geheel vrijwillig het kerkplein schoon houdt als de bladeren weer gaan vallen voor mij een van de smaakmakers van Holysloot. Hij deelt zijn leven met ons en maakt ons allemaal gelukkig.

En Peter Hans Mastboom, Irene Postma en andere dorpsbewoners die zich inzetten om deze mooie kerk te delen met veel meer mensen en te laten uitgroeien tot een sociaal en cultureel centrum van het dorp, zijn smaakmakers en verlichters tegelijk.

En ook de leden van de dorpsraad (of tegenwoordig de dorpscommissie) en de Centrale Dorpenraad die als vrijwilligers actief opkomen voor de belangen van onze

dorpsgemeenschappen zijn voor mij smaakmakers. Zij laten bovendien hun licht schijnen over zaken die anders onder de korenmaat dreigen te blijven.

Wat nu bijzonder is aan onze tijd is dat steeds meer vrijwilligers in dorpen, buurten en wijken actief en betrokken zijn als smaakmakers en verlichters van de publieke zaak.

Wij zijn allemaal opgegroeid in een tijdvak na de Tweede Wereldoorlog dat de staat – de verzorgingsstaat – steeds meer zaken voor ons regelt. Te beginnen met het staatspensioen waar mijn oma haar leven lang voor gestreden heeft. Maar daarna ook de zorg voor de zieken en voor ouderen, het welzijnswerk en het onderwijs, de openbare verlichting en het openbaar vervoer, het opheffen van de woningnood en de werkloosheid: we verwachtten van de overheid en de politiek dat die dat allemaal goed zullen regelen.

Maar dat is drastisch aan het veranderen. Steeds meer medeburgers willen zelf beslissen over hun woon- en leefomgeving, de zorg die zij nodig hebben en de energie die zij willen gebruiken.

IN heel Nederland worden in steeds meer dorpen en steden zorgcoöperaties, energiecoöperaties en wooncoöperaties opgericht, die worden gerund door vrijwilligers met soms enkele betaalde krachten. Vanuit Agora Europa, de stichting waar ik als vrijwilliger voor werk, ondersteunen we die maatschappelijke initiatieven.

In een dorp als Reduzum in Fryslan, niet veel groter dan Ransdorp en Holysloot samen, hebben bewoners het beheer over al het openbaar groen overgenomen van de gemeente, ze bouwden hun eigen nieuwe woonwijk en een nieuwe windmolen waarvan de inkomsten terugvloeien naar het dorp en ze verbouwden zelf hun openbare lagere school.

Zo zijn in Amsterdam inmiddels 22 stadsdorpen ontstaan. De geuzennaam stadsdorp is gekozen door vrijwilligers die in hun buurt ervoor willen zorgen dat ouderen niet meer vereenzamen.

De Meevaart in de Indische Buurt wordt nu al bijna 5 jaar lang gerund door bewoners van die buurt. In de van der Pekbuurt is een van de eerste wooncoöperaties (Copekcabana) opgericht die betaalbare huurwoningen als collectief wil beheren. In ons Waterland Oost zetten de dorpsraden en de Centrale Dorpenraad zich in voor onze belangen. Zij kunnen ook uitgroeien tot dorpscoöperaties als de gemeente Amsterdam eindelijk afscheid heeft genomen van de partijpolitiek verkozen stadsdelen

Overal om ons heen zien we dus vrijwilligers en burgers die hun leven willen delen met hun medeburgers om de samenleving leefbaar en houdbaar te maken. Het totale aantal maatschappelijke initiatieven is inmiddels gegroeid tot meer dan 10.000 in heel Nederland. Daarin zijn meer dan 500.000 vrijwilligers actief. En zij bieden betaald werk aan 17.000 mensen. Het totale bereik van al deze maatschappelijke initiatieven wordt geschat op meer dan 15 miljoen mensen. Dat betekent dat vrijwel iedere Nederlander wel te maken heeft met deze initiatieven die we kunnen beschouwen als smaakmakers en verlichters van onze tijd.

Waarom noem ik hen smaakmakers en verlichters?

Omdat zij ons de weg wijzen naar een andere samenleving waarin mensen medeverantwoordelijkheid willen dragen voor de publieke zaak en voor hun medemensen. Zij voegen net zoveel zout (en een beetje peper) toe aan de zorg voor ouderen en zieken, aan de omslag in ons energiebeleid naar meer duurzame vormen van energie en aan het verbeteren van onze woon- en leefomgeving, dat de wereld en de aarde bewoonbaar en leefbaar blijven ook voor onze kind van eren en kleinkinderen.

Dat brengt mij tenslotte in deze zoektocht naar het gedeelde leven terug bij mijn eigen jeugd. Ik groeide als jongen op in een buurt in Emmen tegenover het station, genaamd Boschoord. Mijn moeder was hart en ziel van de buurtvereniging en rond deze tijd begonnen in de werkplaats van mijn vader de voorbereidingen voor het Sinterklaasfeest, In die werkplaats werd 6 weken lang door buurtgenoten getimmerd, gefiguurzaagd en met de naaimachine gewerkt aan cadeautjes voor de kinderen. Daar was het delen van je leven – met de bewoners van je buurt of dorp – een vanzelfsprekendheid. Misschien was het ook wel een erfenis van mijn naamgever oma Eiske ten Bos=-Harkema, die als eerste vrouwelijke wethouder van Nederland een school en arbeiderswoningen liet bouwen in haar woongemeente Gasselte.

Dat gemeenschapsgevoel komt weer terug als je ouder wordt en je leven wilt delen met de mensen om je heen. Daarom ben ik de kerkenraad en onze dominee dankbaar dat jullie mij hebben willen uitnodigen om deze gevoelens vanochtend te delen vanochtend in ons witte kerkje in Holysloot.